

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ROK VI. | I ODZ. ŚRODA, 22-GO LUTEGO 1928 ROKU. | CENA NUMERU 20 GROSZY. | NR. 53

Niezwykłe samobójstwo młodej kobiety. Zona inwalidy oblała się benzyną i — podpaliła.

Warszawa, 22 lutego.

Zgrozą przejmująca tragedia rozegrała się w domu nr. 18 przy ulicy Długiej. Zamieszkuje tam p. Jan Chojnowski, inwalida F. P., z papierosami w Alei Ujazdowskiej.

W roku 1921 inwalida poślubił młodszą o lat 15 pannę imieniem Franciszka. Małonkowie żyli początkowo w zgodzie. Stosunki zmieniły się zasadniczo z chwilą, gdy w domu ich zaczął bywać 19-letni sąsiad praktykant murarski, Edward Kozłowski.

Młodzieniec zjawiał się zwykle podczas nieobecności p. Chojnowskiego. Przynosił z sobą wódkę i zakąski.

Wracając z pracy z miasta, inwalida niejednokrotnie zastawał w swym mieszkaniu niepożądanego gościa.

Usuwał go zwykle bez ceremonii, raz nawet zmuszony był wezwać policję.

Wczoraj o godzinie 1-ej po południu sąsiedzi usłyszeli dośną sprzeczkę w mieszkaniu pp. Chojnowskich. Jedną z lokatorek, p. Magdalena Kalinowska, spotkała Kozłowskiego na schodach. Młodzieniec na jej widok cofnął się i zatrzasnął drzwi za sobą.

Po upływie kilku minut rozległo się wolarie:

Na pomoc! Na pomoc!
W oknie mieszkania Chojnowskich ujrzało jaskrawe światło. Po chwili wybiegł na korytarz Kozłowski w przemoczo-

nem ubraniu i krzyknął:
— Franka spaliła się!
Gdy sąsiedzi wpadli do pokoju, ujrzała, balże z wodą, a w niej żonę inwalidy. Miała na sobie pantofle oraz strzępy spalonego ubrania.

Nieprzytomną desperatkę przewieziono pogotowie do szpitala Dzieciątka Jezus.

Z dochodzenia wynika, że Franciszka Chojnowska po sprzeczce z Kozłowskim oblała się benzyną i podpaliła.

Tajemnicza zbrodnia w Warszawie.

Człowiek z poderżniętym gardłem szepce:
„Gdzie są moje pieniądze“.

Warszawa, 22 lutego.

W wielkim, czteropiętrowym domu przy ul. Grzybowskiej 69, popełniono wczoraj tajemnicze morderstwo.

Okolo godz. 4 po poł. lokatorka tego domu, p. Izabella Miłoszewska, zeszła do piwnicy po węgiel. Idąc korytarzem piwnicznym, potknęła się nagle przed drzwiami swej piwnicy o jakiś miękki, ciężki przedmiot.

W migotliwym świetle świecy ujrzała Miłoszewska leżącego na ziemi człowieka.

Nieznajomy poruszył się i cicho jęknął.

Przerazona kobieta z krzykiem wybiegła na podwórce i zaalarmowała dozorcę domu, Władysława Krasę, który udał się do piwnicy.

Dozorca zbliżył się do leżącego w głębokiej kałuży krwi mężczyzny. Nieznajomy leżał na lewym boku, ręce miał złożone na brzuchu, głowę opartą na butelkach złożonych w kacie przy murze.

Bielizna i ubranie zalane były krwią na szyi widniała głęboka, cięta rana, zadana najprawdopodobniej brzytwą lub bardzo ostrym nożem.

Leżący dawał słabe oznaki życia.

Półotwarte usta poruszały się szepcąc:
— Gdzie moje pieniądze, gdzie moje pieniądze...

Zawezwano pogotowie. Po nalożeniu opatrunku ofiarę tajemniczej zbrodni przewieziono w stanie beznadziejnym do szpitala na Czystem.

Na miejscu zbrodni żadnych narzędzi mordu nie znaleziono, co absolutnie wyklucza możliwość zamachu samobójczego.

Nieznajomy ubrany był w czapkę „maciejówkę”, krótki kożuszek, pokryty szarą suknią, szary garnitur, czarne kamizelkę, białą koszulę i ciepłą wełnianą kieszonkę.

Robi wrażenie przyjeźdźcy z prowincji, wygląda na lat 35.

Morderstwo mogło być dokonane między godziną 12 i 4 po poł.

W południe p. Miłoszewska schodziła do piwnicy i nikogo wówczas w korytarzu nie zauważyła.

Energiczne dochodzenie w tej tajemniczej sprawie prowadzi policja 6-go komisariatu oraz urząd śledczy.

Nad ranem konający w szpitalu odzyskał na chwilę przytomność. Zdołał wyszeptać tylko trzy słowa:

„Jestem Leon Pagowski“
i zemdlał ponownie.

Depesza gończa z Berlina ściga w Warszawie defraudanta-przyjaciela gwiazdy filmowej.

Berlin, 22 lutego.

Zamieszkała pod Berlinem artystka filmowa Wanda Docbeck zameldowała policji berlińskiej, iż padła ofiarą wielkiej kradzieży.

Od pewnego czasu zamieszkiwała z artystką w willi podmiejskiej przyjaciel jej Fryderyk Bolesławski, którego poznała przed pół rokiem.

Przed kilku dniami Bolesławski znikł

z mieszkania. Artystka oskarżyła go o zabranie jej pieniędzy i biżuterji, ogólnej wartości 32.000 marek niemieckich (około 65.000 zł.).

Za Bolesławskim rozesłano listy gończe, między innymi także do Polski.

Fryderyk Bolesławski pochodzi z Warszawy. Przed kilku laty dokonał w Polsce znacznej defraudacji i uciekł zagranicę.

Nadużycia hurtowni tytoniowej, działającej pod egidą „Polskiego Białego Krzyża“

Warszawa, 22 lutego.

Na smutną sławę zasłużyła sobie hurtownia tytoniowa, mieszcząca się w domu nr. 23 przy ulicy Miodowej. Występując pod egidą „Polskiego Białego Krzyża“, firma ta pozyskała z biegiem lat coś w rodzaju przywileju nietykalności, który ją zabezpieczał przed niespodziankami.

A w ostatnich czasach o hurtowni zaczęły krążyć osobliwe pogłoski. Opowia-

dano sobie na ucho, że książki kasowe nie są w porządku, że na liście klientów figurują martwe dusze, czyli bankruci, nie uiszczający podatków dochodowych.

Długo krążyły te wersje, aż dotarły do dyrekcji monopolu tytoniowego. Zwrócono baczniejszą uwagę na operacje handlowe hurtowni, a wtedy wyszły na jaw fantastyczne szczegóły.

Po szeregu protokółów, sporządzonych przez urząd akcyz i monopoli, dy-

Samobójstwo defraudanta w kancelarii sędziego śledczego.

Lublin, 22 lutego.

W kancelarii sędziego śledczego 2-ego okręgu odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru b. sekwestrator magistratu m. Lublina Bolesław Freyt, oskarżony o zdefraudowanie kilku tysięcy zł.

Zabawa weselna w płonącym domu.

Tomaszów, 22 lutego.

We wsi Czerkasy (pow. Tomaszów Lubelski) wybuchł pożar w zabudowaniach Antoniego Budzaja, podczas odbywającej się tam właśnie zabawy weselnej. Prócz domu spaliło się 8 koni i 4 wozy, należące do gości weselnych. Straty wynoszą 26.240 zł.

Zachodzi przypuszczenie umyślnego podpalenia.

Aresztowanie naczelnika stacji.

Toruń, 22 lutego.

Naczelnik stacji kolejowej Terespol pod Świeciem, Józef Loewi, został aresztowany za sprzeniewierzenie 12.000 zł. na szkodę skarbu państwa.

Fatalne skutki zderzenia dwóch samochodów.

Kraków, 21 lutego.

Wczoraj popołudniu zderzyły się dwa auta na skrzyżowaniu ulic Zwierzynieckiej i Straszewskiego. Skutki zderzenia były fatalne dla auta sanitarnego, które spowodowało zderzenie z autem tarczaki. Poza tym jadący autem pacjent i posterunkowy odnieśli kontuzje.

Zgon 125 letniego starca, który pozostawił 119-letnią małżonkę.

Lwów, 21 lutego.

„Chwila“ donosi, iż w miejscowości Lutowska pow. Lisko zmarł na wiać starczy 125-letni obywatel gminy Dydłowa Łaiwe Feld. Człowiek ten do ostatniej chwili dobrze i całkiem nie chorował. Osierocił żonę, liczącą lat 119, oraz trzech synów i trzy córki, z których najstarsza liczy lat 80. Feld pozostawała w związku małżeńskim blisko 100 lat.

Express elektryczny. 120 km. na godzinę.

Berlin, 22 lutego.

Między Lipskiem i Halle uruchomiono pierwsze w Niemczech elektryczne wagony ekspresowe kursujące z szybkością 120 km. na godzinę, czyli o 20 km. więcej, niż pociągi pośpieszne na tej linii. Mogą one pomieścić 100 pasażerów. Podróżni opłacają bilety pociągów osobowych.

55 piętrowy budynek.

Londyn, 22 lutego.

W Nowym Jorku rozpocznie się wkrótce budowa nowego drapacza chmur o wysokości 55-ciu pięter. Koszty budowy wyniosą 50 milionów dolarów. Olbrzymi budynek ten stanie przy ulicy 51-cj.

Ograniczenie produkcji nafty w Ameryce.

Nowy Jork, 21 lutego.

Według doniesień prasy najpotężniejsze towarzystwa naftowe prowadzą rokowania w sprawie ograniczenia produkcji nafty brutto. W rokowaniach tych zainteresowany jest m. in. Standard Oil Company i Royal Dutch.

Reakcja monopolu tytoniowego zdecydowała się na przeprowadzenie gruntownej rewizji w lokalu przy ulicy Miodowej.

Nie bacząc na protesty kierowników hurtowni, sporządzono rewanż towarów, a księgi zajęli się eksperci. Rewizja dała tak obciążające dowody nadużyć, iż władze monopolowe postanowiły zlikwidować tę szkodliwą placówkę.

Olbrzymi blok skalny zmiądzzył lokomotywę.

Ołomuniec, 21 lutego.

W ciągu dnia wczorajszego nad południową częścią Moraw rozpetala się gwałtowna burza w pobliżu Jaegersdorf. Na skutek burzy zerwał się olbrzymi blok skalny, który runął na tor kolejowy. W chwili gdy przejeżdżał pociąg osobowy.

Lokomotywa została zmiądzona, jadące zaś bezpośrednio za lokomotywą 3 wagony na skutek silnego szarpnięcia w bok stoczyły się z toru. Z pośród podróżnych rany odniosło 6 osób.

Danton i jego dwie żony.

Zycie miłosne przywódcy Wielkiej Rewolucji

Mimo, że był odrażająco brzydki, miał wielkie powodzenie u kobiet.

Jean Bourdier napisał właśnie bardzo piękny essay pod powyższym tytułem. Jako punkt wyjścia swej rozprawy wziął wyszłą w druku książkę Jerzego Lecomte o jednym z przywódców Wielkiej Rewolucji — Dantonie. Ale nie o działalności politycznej, o karierze i upadku tej osobistości mowa w tej książce; ma ona na celu odsłonić tajemnice duszy i serca człowieka, który tak wielką rolę odegrał w wielkim przewrocie, jaki się dokonał pod koniec 18-go wieku we Francji.

Z pięknego essay'u Bourdiera godzi się podać w streszczeniu kilka charakterystycznych ustępów.

Gdy Danton przybył do Paryża, był już po ukończeniu studiów prawniczych. Czytał wiele dzieł literatury starożytnej i zaczerpnął z niej swój entuzjizm wolności, swą śmiałość, przedsiębiorczość i — swą pozę „bohaterską”. Studium encyklopedystów wyzwoliło go zewnętrznie z wszelakiego sentymentalizmu.

A jednak mimo to wciąż w nim kwitło i nigdy nie wędło — uczucie rodzinne miłość ogniska domowego.

Nie można go było nazwać przystojnym; miał nieproporcjonalnie wielką postać, włosy jak szczecina, twarz pokrytą śladami ospy. A jednak miał olbrzymie szczęście u kobiet! Jego wymowa i energia, a przede wszystkim jego „fauni czny” temperament działał silnie na kobiety. A jednak mimo to dolegała mu samotność.

Widzimy go więc w 28 roku życia, jako młodego adwokata, stałego bywalca „Cafe du Parnasse”, gdzie wygłasza mowy, tem większą promieniejącą namiętnością, jeśli między słuchaczami znajdowała się piękna Gabriela Charpentier.

Danton, rewolucjonista, zatuszował za cichem, spokojnem mieszkaniem, za gniazdem rodzinnem.

To, że panna Charpentier była zamożna, bardzo nawet zamożna, że przy jej pomocy mógł wyjść z biedy początkującego prawnika — zaprawdę nie było decydujące, gdy się począł o jej rękę ubiegać. Również i Gabriela zainteresowała się tym wielbicielem. Chociaż jest brzydki ja uważam go za przystojnego, odpowiedziała, gdy znajomi starali się odwieść ją od tego związku. Wreszcie i jej rodzice wyrazili zgodę.

Dnia 10 czerwca 1787 r. dopiął wreszcie Danton kresu marzeń: w „Quartier des Cordeliers”, dzielnicy, którą niebawem miał całkowicie zawładnąć — usiał sobie gniazdko miłosne.

Nadszedł teraz okres szczęścia i spokoju. Danton ubóstwia swą młodą piękną żonę, pracuje w swym zawodzie intensywnie i zdobywa sobie w dzielnicy wielką popularność. Czasem odwiedza ze swą żoną swe rodzinne miasto Arcis-sur-Aube; jest szczęśliwy.

Ale niebawem nadchodzą ciężkie, brziemienne w następstwa dni. Gabriela, córka mieszczan, a żona przywódcy rewolucji, identyfikuje się zupełnie z ideami i działalnością męża. A ten znowu po zdobyciu Bastylli, po walkach ulicznych i posiedzeniach i mowach, nigdzie chętniej nie wypoczywa, jak w ciszy domowego ogniska, u boku Gabrieli, w otoczeniu dwojga dzieci.

Bezspornie: Danton nie zawsze był „wiernym” mężem. Dawał folę spon tanicznym wybuchom zmysłowości, ale serce jego nie miało z tem nic wspólnego. A żona jego, pewna tego serca mężowskiego, była stale pomocnicą jego i do radczynią w radosnych i smutnych chwilach jego szybkiej teraz kariery. W jej mieszkaniu odbywają się tajne narady; tu powstał „Club des Cordeliers”. Wkrótce jest Danton posłem ministrem i szefem rządu. Musi niebawem uciekać, oskarżony przez swych antagonistów, wraca do Paryża, żąda śmierci Ludwika 16-go.

A potem wyjeżdża zagranicę, do Belgii, by kierować plebiscytem, mającym na celu przyłączenie tego kraju do Francji.

Nagle otrzymuje wiadomość że żona umarła... Natychmiast wraca do Paryża. Każę otworzyć grób i trumnę i całuje czoło zmarłej... Jest niepocieszony, przy bity, złamany.

I wtedy dowiaduje się, że Gabriela poprzez grób jego przyszłością, zatroskała się: ywznaczyła przed śmiercią 17 letnią Luizę Geley jako tę, która ma zostać żoną Dantona i zająć się jego i jej dziećmi losem.

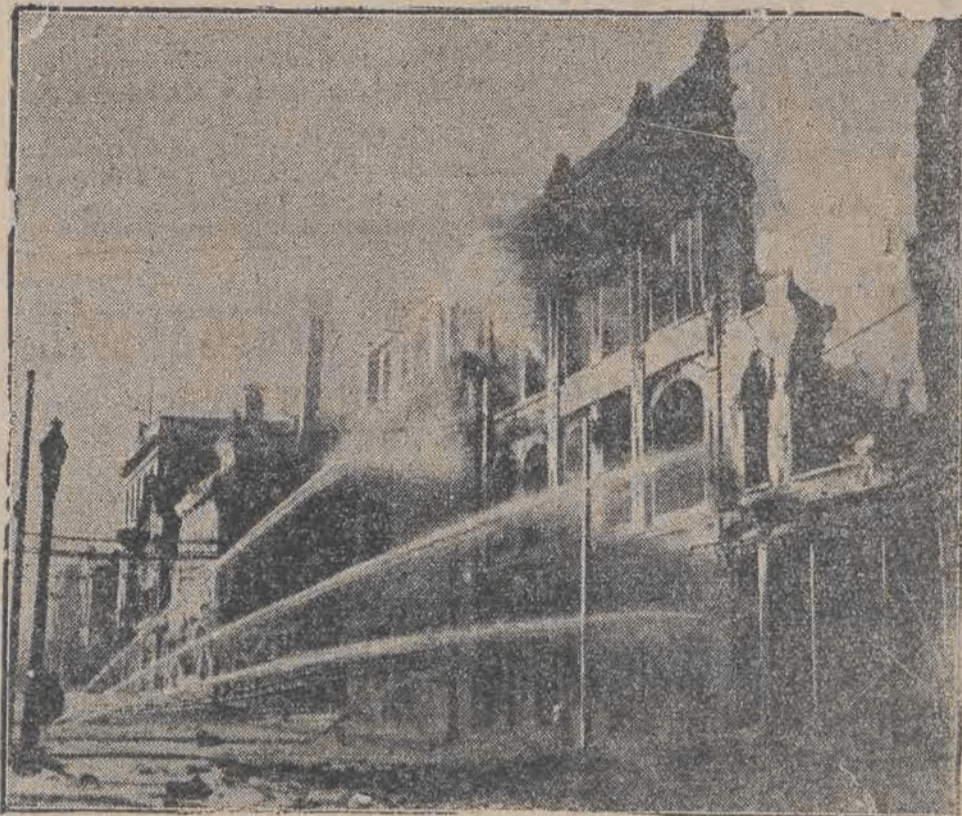
Danton wypełnia ostatnią wolę Gabrieli; w cztery miesiące po jej śmierci po ślubia pannę Geley — w kościele...

Znowu żyje tylko dla swej młodzieńczej żony, zaniedbuje politykę, spędza miodowe miesiące w Arcis-sur-Aube.

Ale niebawem wzywa go partja. I niebawem nienawiść Robespierre'a i żyrondstów zmusza go do tych namiętnych, bezwzględnych walk, które skończyły się na — gilotynie...

A młodzieńca jego żona? Wkrótce się pocieszyła w ramionach niejakiego pana Dupin'a. Żyła potem wiele lat jako bardzo bogobojna i skrzętna mieszczka, starając się, by wszyscy wokół niej zapomnieli, że była kiedyś żoną — Dantona.

Cała dzielnica splonęła.

W mieście portowym Fall River w Stanach Zjednoczonych wybuchł olbrzymi pożar. Spaliła się cała dzielnica. Straty wynoszą 25 milionów dolarów.

Zakopane skarby

do których nie możemy się dostać.

Bardzo wiele jest skarbow, które zakopane są w ziemi i nigdy może nie wypłyną na światło dzienne, gdyż nikt o nich nie wie. Ale wiele jest i takich, o których istnieniu mamy dokładne wiadomości, a mimo to ich wydobycie udaje się w rzadkich bardzo wypadkach.

Jednym z najbardziej udanych poszukiwań takich ukrytych skarbow było dokonane niedawno dzieło w Panamie. Wiadomo było, że w siedemnastym stuleciu rozbójnik morski, Henry Morgan przez długie lata był postrachem całej zatoki Panamskiej; dokonał on tam niezliczonej ilości rabunków, które mu dały niezmiernie bogatą zdobycz.

Niemal wszystkie te skarby umieścił Morgan pod gruzami pewnej świątyni, którą sam zresztą kiedyś spalił. Sądził on bowiem, że w takim miejscu skarby jego zupełnie są bezpieczne. Ktoś jednak zdradził tajemnicę; rozpoczęto bardzo staranne poszukiwania, nie umiano jednak przez długie lata natrafić na ślad skarbow.

Dopiero niedawno wzięli się do tej roboty trzej Angliki. Otrzymawszy zezwolenie rządu, zaczęli oni kopać bardzo starannie i badać grunt na miejscu dawnego kościoła. Udało im się znaleźć znaczną ilość bardzo cennych klejnotów oraz artystycznej roboty różne złote przedmioty. Byli oni zresztą przekonani, że odkryli małą tylko cząstkę skarbow iż ten komu szczęście posłuży, znajdzie ich nieporównanie więcej.

Głęboko, bo w samym sercu Mongolji, w pustyni Gobi leżą pod piaskiem szczątki i ruiny miasta Chara-Choto. Wiele set lat temu miasto oblegane było przez Chińczyków. Ponieważ nie chciało się ono poddać, gdyż władca Chara-Choto i ludność nie godziły się na jarzmo chińskie, wolać raczej śmierć, Chińczycy zniszczyli miasto aż do fundamentów.

Chara-Choto było miastem kwitnącym i bogatym, a jego władca miał skarby jakby w bajce. Nie chcąc oddać ich w ręce wroga, kazał książę Chara-Choto wszystko, co miał w swym skarbcu, utopić w głębokiej studni na krótko przed zajęciem miasta przez wojska chińskie. Jak olbrzymie były to skarby, świadczy fakt, że do ich przeniesienia trzeba było osiemdziesiąt wozów.

Skarby spoczywają tam dziś jeszcze

Synod biskupów prawosławnych w Polsce.

W ubiegłym tygodniu odbył się w Warszawie Synod biskupów prawosławnych w Polsce.

Przesunięcia w dyplomacji angielskiej.

SIR ESME HOWARD, poseł angielski w Stanach Zjednoczonych ma zostać posłem w Berlinie.

SIR DONALD LINDSAY, poseł angielski w Berlinie, został mianowany posłem w Paryżu.

Polsko-sowiecka konferencja kolejowa

została zakończona.

Obrađująca tu od przeszło 2-eh tygodni polsko-sowiecka konferencja kolejowa zakończyła swe prace. Ostateczne podpisanie odnośnych protokółów nastąpi w dniu dzisiejszym. Na cześć delegatów sowieckich dyrekcja kolejowa wydała obiad. Wyjazd delegatów sowieckich nastąpi w czwartek, dnia 23 b. m.

kpiąc sobie z Chińczyków i Mongołów, którzy w ciągu setek lat kopią i szukają, pragnąc je odnaleźć i wydobyć. Nikt jednak na ślad tych olbrzymich karbow natrafić nie zdołał.

Potworne pomysły dzikusów. Wrzucanie ludzi do wulkanu bogom na ofiarę

Podróżnik amerykański Armstrong Sporry wrócił niedawno z wyprawy naukowej na wyspy Salomona.

Wyprawa nie przyniosła spodziewanych wyników, albowiem uczonego amerykańskiego wpadł w zatarg z miejscową ludnością i musiał uchodzić z wyspy, chroniąc się przed zemstą dzikich plemion.

Powodem tej nienawiści było następujące zdarzenie:

Pierwszego dnia pobytu na wyspie zauważył Armstrong Sporry niezwykle korowód.

Na czele pochodu kroczył wódz plemienia ubrany w odświętne szaty, za nim zaś postępował najznakomitsi mężowie w pełnym rynsztunku bojowym.

Wśród dźwięku trab i warczenia bębnow postępowali korowód ku jednemu z licznych wulkanów ziejących ogniem i lawą.

Wódz miał złożyć bogowi ognia ofiarę z dwu jeńców i czterech cieląt.

Dwaj niewolnicy przeznaczeni na wrzucenie do krateru wydawali nieludzkie wrzaski, błagali o litość, ale krzyki ich głuszyła muzyka.

Naraz nastąpiła straszliwa chwila. Więźniom rozpięto sznury kępujące ich ramiona i ośmiu wojowników porwał ich w swe ręce, niosąc do ziejącego ogniem krateru. Na czele postępowali wódz plemienia.

Armstrong Sporry nie wytrzymał, lecz wypalił z rewolweru, kładąc trupem wodza.

Towarzysze Amerykanina użyli również broni i zabili 3 znakomitych mężów, a dwu ciężko ranili.

Jeńcy zdołali uciec śmierci i schronili się do białych ludzi, dziękując im za wybawienie.

Po tem zajęciu pobyt amerykańskiej wyprawy stał się niemożliwym. Na każdym kroku groziło im niebezpieczeństwo gdyż dzicy mieszkańcy palali żądzą pomsty i stale czatowali na białych morderców.

Nawet uratowani od śmierci jeńcy zwrócili się ostatecznie przeciw nim, twierdząc, iż biali ludzie obrazili bogów więc zamiast nich muszą być wrzuceni do krateru wulkanu.

BERNARD GOETZKE
REGINA THOMAS i GEORGE MELCHIOR

MAJĄ ZASZCZYĆ PROSIĆ O PRZYBYCIE
NA JUTRZEJSZĄ PREMIERE WIELKIEGO
FILMU EROTYCZNEGO WEDŁUG ROZ-
GŁOSNEJ POWIEŚCI JOSÉ GERMAIN
„LA VESTALE DU GANGE”, POD TYTUŁEM
ROMANS KAPEANKI WSCHODU
(GROBOWIEC MAHARADZY - STANO-
WIACEGO KORONĘ DOTYCHCZASOWEJ
ICH DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ ...)

Kinoteatr SPLENDID
POCZĄTEK O GODZ. 4.30 PO POŁUDNIU.

Dziś niebywała
PREMIERA!

Dziś wielka uczta
dla miłośników
kina!

Dawno oczekiwany superfilm wg słynnej powieści
MAURYCEGO DEKUBRY p. t.

CZARNA VENUS

w roli głównej

JOZEFINA BAKER

ubóstwiana przez całą Francję, gwiazda teatrów paryskich.

Potężny ten dramat przez pełne trzy miesiące czarował cały Paryż.
Ośniewający przepych wystawy! Wspaniałe krajobrazy krain podzwrotnikowych

Josephine Baker

Początek seansów o g. 4 pp., w soboty i niedziele od g. 1 pp.

Orkiestra pod dyr. R. RANTORA.

MORSKI

WYSPA TORTUR I ŚMIERCI

Nieskrepowana swoboda w puszczy. — Konieczne ostrożności. — Białe noce — W labiryncie jezior Budowa tratwy. — Chutor w lesie.

Chętnych zaś na nagrodę niezliczonych wśród Karelów komunistów, odstraszał świeży jeszcze trup komunisty - dróżnika. Mając tedy nieskrepowaną ze strony mieszkańców puszczy swobodę, mogliśmy niepostrzeżenie dla oka czekistów przenosić się z miejsca na miejsce. O miejscu naszego pobytu świadczyły strzały, słyszane czasami przez błazącego w puszczy tubylec. nierządno zaś pozostawiony na bezdrożach trup czekisty.

Przeszkodą dla zbliżenia się do rzeki Kem byli więc tylko nasi własni towarzysze, z których rotmistrz Malsag najmniej odporny na trudy, mając w dodatku odmrożone nogi, nie wytrzymałby takiego marszu. Dlatego to postanowiliśmy z rotmistrzem B. nie przybliżać się do miejsc, w których moglibyśmy spotkać większe oddziały, przesładowcy najbardziej, że znajdowaliśmy się już w strefie granicznej, gdzie na wypadek spotkania z jakimikolwiek oddziałami po goni, na czyniony przez nich alarm mielibyśmy na karkach całą się strażę po-

granicznej, zasilonej przez sprowadzonych przeciwko nam żołnierzy G.P.U.

Do przewagi liczebnej nieprzyjaciela byliśmy już przyzwyczajeni, to było dla nas drobnostką. Nie mogliśmy zaś dopuścić, by takie chamy bolszewickie mogły zdobyć przewagę taktyczną nad nami, jakaby mieli, gdyby wcześniej zaalarmowani, mając liczebną przewagę odrzucili nas od granicy w kierunku na wschód. W normalnych warunkach takie odparcie od granicy nie byłoby dla nas groźne. Odrzuceni w jednym miejscu, odrwalibyśmy się od nieprzyjaciela i przeszli granicę wcześniej, czy później gdzieindziej. Goniąc jednak ostatekami żywności i mając chorych muśniliśmy iść za głosem rozsądku i nie narażać się niepotrzebnie. Poszliśmy więc na zachód.

Szliśmy w okresie białych nocy. Było nocami tak widno, jak w dzień. Dopóki słońce świeciło nie przysłonięte chmurami, wiedzieliśmy, kiedy jest dzień. Gdy nastał okres dłuższego zaciemnienia po pewnym czasie straciłmy rachubę czasu, trudno bowiem było odróżnić dzień od nocy. Jedynie po silniejszym chłodzie domyślaliśmy się, że mamy noc.

Pewnego dnia wyszliśmy na brzeg jakiegoś jeziora, ominąwszy je, trafiliśmy na drugie, później trzecie i czwarte. Nad jednym z nich natrafiliśmy na puście chatki rybackie. Domyśliliśmy się, że chatki te służą rybakom na okres po łowu. Po skrętnych poszukiwaniach znaleźliśmy w jednej z nich kilka bochenków chleba zapiekanych rybą. Zabrałmy co Bóg dał i zostawiliśmy trzy ruble oraz kartkę z podziękowaniem poszliśmy dalej.

Po pewnym czasie znów natrafiliśmy na jezioro tak rozległe, że o obejściu nie było absolutnie mowy. Musieliśmy więc zawrócić i szukać okrzężnej drogi.

Wracając natknęliśmy się na jezioro, którego przedtem nie widzieliśmy. Dostaliśmy się w istny labirynt jezior, w których poczęliśmy błądzić, nie znajdując wyjścia. Nietylko nie mogliśmy posunąć się dalej, ale nie mogliśmy odnaleźć drogi, która dostawiła się do tego labiryntu.

A czas uciekał, czas, który był sprzyjającym dla bolszewików, a mógł być jednocześnie zgubą naszą, bowiem bolszewicy nie próżnowali i napewno przy pomocy psów szukali nas. Należało się liczyć z tem, że chociażby przypadkowo któryś z patroli policyjnych mógł się przy takiej dajmy na to Szumbie natknąć na nasz ślad, po którym psy przyprowadziłyby ich już do nas. Poza tem mógł któryś z patroli dostrzec nas kręcących się między jeziorami.

Sytuacja była niezbyt miła. Porzuciliśmy myśl o wycofaniu się z tego labiryntu i ruszyliśmy, nie oglądając się na-

nic, znów na zachód, postanawiając nie zbacać, nie szukać przejść, a iść prosto

Doszliśmy znów do jeziora przystąpiliśmy do budowy tratwy. Tu już podaliśmy się wszyscy pod komendę p. S. który wykazał swe zdolności w tym kierunku. Pościągaliśmy jaknajwiększe pnie, zepchnęliśmy je na wodę, powiazaliśmy je czem się dało, a więc pasami karabinów, powroscami zrobionymi z trawy itp.

Na tej to tratwie mogło z trudem za ledwie przepłynąć dwóch ludzi i to z obawą zatonięcia w drodze. Pierwszego przewiózł p. S. rotmistrza B., który miał obowiązek zbadać przeciwny brzeg jeziora. Po przewiezieniu wszystkich rozbraliśmy tratwę nie pozostawiając najmniejszego śladu przeprawy przemoczeni i głodni ruszyliśmy dalej.

Po kilkunastu godzinach męczącej drogi wybraliśmy względnie suche miejsce na skałach na odpoczynek. Zabierając się do rozpalenia ogniska usłyszeliśmy szczekanie psa. Zerwaliśmy się wszyscy na nogi i uskokczyliśmy od zaimprovizowanego obozu w gąszczu. Tam rozstawiliśmy, jak zwykle w takich wypadkach, trójkę towarzyszy i we dwóch z rotmistrzem B. poszliśmy na wywiad. I znów jaknajostrożniej poszliśmy zbliżyć się do niemiłkającego ujadania psa.

Krok za krokiem z palcem na cynglu posuwając się naprzód wyszliśmy na brzeg jeziora. Stań, ukryci w nadbrzeżnych zaroślach, ujrzelśmy na lewym brzegu jeziora, niezbyt daleko od naszego stanowiska chutor, składający się z kilku zabudowań. (D.c.n.)

